

[Fr. Dalgaard.]

at det i det politiske Udvalg, det Dahlgaardske, er kommet til Enighed mellem de fem daværende Partier, og man vil formentlig fra Regeringens Side regne med, at dette Forslag har stor Mulighed for let og bekvemt at kunne gaa igennem dette høje Ting, en Forklaring, som ligger lige for. Men paa den anden Side vil jeg alligevel mene, at Regeringen burde have taget mere Hensyn, end sket er, til det Arbejde, der foreligger fra det Bjerregaardske Udvalg, fordi det graver langt dybere, beskæftiger sig langt mere konsekvent med Boligproblemerne end det Dahlgaardske. Dertil kommer, at der paa meget betydelige Omraader, som jeg altsaa skal komme tilbage til, er Forskelligheder, som jeg mener maa fjernes fra det nu foreliggende Lovforslag. Dersom Regeringen af nærliggende Grunde ikke har følt sig foranlediget til at tage mere af det Stof med, der foreligger i det Bjerregaardske Forslag, saa er det efter min Mening meget nødvendigt, at Rigsdagen gennem det Udvalgsarbejde, der kommer til at foregaa, sørger for, at dette Udvalgs Arbejde ogsaa kommer til at præge det foreliggende Lovforslag. Det mener jeg man skylder den vigtige Sag, der foreligger til Afgørelse.

Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om de Forskelligheder, der er mellem de to Forslag, idet de, som jeg sagde før, i Hovedsagen følger de samme Linier. For det første skal jeg nævne, at det foreliggende Lovforslag regner med et Beløb til det almindelige sociale Boligbyggeri, der er en Del mindre end det, det Bjerregaardske Forslag regner med. Ganske vist, hvis man lægger Tallene sammen, bliver Forskellen maaske ikke saa forfærdelig stor. Det foreliggende Lovforslag regner med 75 Mill. Kr. til almindeligt socialt Etagebyggeri og 20 Mill. Kr. til Parcel- og Rækkehusbyggeri. Det Dahlgaardske Udvalg har jo tidligere vist en særlig Kærlighed til Parcel- og Rækkehusbyggeri, og jeg underkender ingenlunde Betydningen af dette Byggeri, men efter min Mening placerer det Bjerregaardske Udvalg Pengene bedre ved at lægge mere Vægt paa den høje Bebyggelse, der efter min Mening har størst Mulighed for at bekæmpe Bolignøden. Desuden regner det Dahlgaardske Forslag med 10 Aar i Stedet for 8 Aar. Her er altsaa ogsaa en Forskel, som dog ikke er afgørende.

Derimod synes jeg, at Stillingen til Renten er ret afgørende. Det Dahlgaardske Forslag regner med 4 pCt. i Rente og med

et Nedslag, som i Almindelighed for det sociale Byggeri vil komme til at ligge saadan, at Renten bliver 2,2 pCt., medens det Bjerregaardske Forslag bygger paa det efter min Mening rigtigere Princip at ansætte Renten til enhver Tid til den Størrelse, som den maa have, for at det sociale Byggeri kan gennemføres til nogenlunde de Priser, som var gældende før 1939. Der vil altsaa kunne blive Tale om en betydelig Renteforskel, hvis Rentesituationen og Pengesituationen i det hele taget er dertil.

Endelig er der et Omraade, hvor Forskellen mellem de to Udvalgs Forslag er meget afgørende, og det er med Hensyn til Stillingen til det private Byggeri. Begge Forslagene regner med, at der i hvert Tilfælde i en Overgangsperiode maa ydes en vis Støtte til det private Byggeri, og jeg skal erkende, at det sikkert ogsaa vil være formaalstjenligt at have en Udvej her. Jeg tror dog, at paa nærværende Tidspunkt og for den nærmest kommende Tid vil Materialesituationen være af en saadan Art, at det Byggeri, der kan gennemføres med de forhaandenværende Materialer, vil kunne klares af de sociale Selskaber og af det offentlige. Det er jo muligt, at jeg ikke har Ret der, og at man maa yde en vis Støtte ogsaa til det private Byggeri, men saa foretrækker jeg dog langt det Bjerregaardske Forslag, som regner med en Overgangstid paa 2 Aar og ca. 12 Mill. Kr. om Aaret, medens det Dahlgaardske Forslag, som altsaa er blevet Regeringens Forslag, simpelt hen siger, at der paa de aarlige Finanslove skal bevilges et eller andet Beløb til privat Byggeri, og den højtærede Minister udtrykte det i sin Forelæggelsestale saaledes, at det maa afhænge af de skiftende Behov. Det har jeg heller ikke noget imod, men jeg er betænkelig ved, at man, uden at der gives Retningslinier, gaar med til en saadan Ordning. Det kunde komme til at betyde, at man gav det private Byggeri en Fortrinsstilling eller i hvert Tilfælde en meget stærk Stilling inden for Byggeriet, som det ikke bør have og naturligvis ikke med offentlig Støtte. Paa det Punkt tror jeg afgørende, at der maa ske Ændringer.

Det Bjerregaardske Forslag regner med et Par Millioner Kroner, hvor det Dahlgaardske Forslag regner med 1 Million Kroner til kulturelt Byggeri, disse Foranstaltninger af forskellig Art, som tjener Befolkningen som Helhed, og det har Regeringen fulgt. Jeg skal her paa dette Punkt indskyde, at Lovforslagets Bemærkninger herom vistnok er noget for knappe.